

Kontrollutvalgets

PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019

Behandlet i kontrollutvalget: 4.10.16
Vedtatt av kommunestyret:

1. SELSKAPSKONTROLL

Hvordan kommunen forvalter eierskapene sine er viktig for å sikre kvalitet på tjenester og god forvaltning av kommunens verdier. Kontrollutvalget har gjennom selskapskontrollen en sentral rolle overfor kommunens aktiviteter som eier. Selskapskontrollen er en kontroll av kommunens forvaltning av sine eierinteresser i selskaper, dvs en vurdering av i hvilken grad kommunens eierstyring og selskapets virksomhet er i tråd med vedtektene og med kommunestyrets vedtak og forutsetninger med selskapet (eierskapskontroll). Eierskapskontrollen begrenser seg til en vurdering av om eierne har etablert tilfredsstillende rammer for styring, og at virksomheten faktisk opererer i tråd med formålet.

Med selskap menes selvstendige rettssubjekt utenfor den ordinære kommunale forvaltningen, som aksjeselskaper og interkommunale selskaper. Slike fristilte organisasjoner kan utgjøre en utfordring for demokratisk styring, innsyn og kontroll, på grunn av at de ligger utenfor kommunestyrets direkte styring og rådmannens internkontroll.

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, men det er bare eierskapskontrollen som er obligatorisk. En forvaltningsrevisjon er en mere dyptgående kontroll av selskapet, og er en kontroll av måloppnåelse, ressursbruk og lignende i selskapet.

Kontrollutvalgets innsynsrett er imidlertid avgrenset, i følge kommuneloven § 80, til å gjelde selskaper som er fullt ut eid av kommuner eller fylkeskommuner. Hvis en trenger informasjon som ikke er tilgjengelig i offentlige kilder, må en derfor avgrense kontrollen til denne typen selskaper. Det kan være aktuelt at flere kommuner går sammen om å kontrollere et selskap de eier sammen.

Selskapskontrollen er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og følger av kommuneloven § 77 nr 5:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

2. PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL

I følge forskrift om kontrollutvalg § 13 skal kontrollutvalget ”.. påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Planen skal indikere hvilke kontroller som skal/kan gjennomføres i planperioden.

3. GENNOMFØRING OG RAPPORTERING

3.1 Gjennomføring

Kontrollutvalget vurderer årlig omfanget av selskapskontroller med utgangspunkt i plan for selskapskontroll. Utvalget kan, i den grad det finner det nødvendig, be om at aktuelle selskaper oversender relevante dokumenter. Kontrollutvalget kan gjøre endringer i planen, hvis forutsetningene skulle endre seg.

Selskapskontrollen gjennomføres av den/de som kontrollutvalget måtte bestemme.

Kontroller i selskaper som har flere eierkommuner bør i størst mulig grad koordineres.

3.2 Rapportering

Rapport etter gjennomført selskapskontroll sendes fra utøver til kontrollutvalget. Etter kontrollutvalgets behandling sendes rapporten kommunestyret.

Kontrollutvalget rapporterer om gjennomførte selskapskontroller og resultatet av disse i sin årsrapport som legges fram for kommunestyret. Hvis kontrollutvalget har gjort endringer i plan for selskapskontroll, jf. Punkt 3.1 ovenfor, skal dette framgå av årsrapporten.

4. PRIORITERINGER I PLANPERIODEN

4.1 Generelt

I den overordnede analysen er det listet opp hvilke selskaper som kommunen har eierinteresser i. Ved prioritering av selskapskontroll har følgende kriterier vært relevante i forbindelse med en risiko- og vesentlighetsvurdering:

- Selskapets tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Selskapets samfunnsmessige ansvar
- Kommunens eierandel
- Økonomisk gevinst- og tapspotensial
- Kommunens motiv for eierskapet
- Selskap der det er avdekket risikoforhold
- Etikk og omdømme

4.2 Prioritering av selskapskontroller

Ut fra de opplysningene som foreligger er følgende selskaper foreslått som aktuelle for selskapskontroller i inneværende planperiode. Eventuelle kontroller kan/bør koordineres med de øvrige eierkommunene.

- Gudbrandsdal Industrier AS
- Gudbrandsdal Energi AS
- Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap
- Midt-Gudbrandsdal Brannvesen
- Eidsiva Energi AS